

Jüri Kool

Valikaine ainekava

Valikaine nimetus: Arutlev mina

Valikainet pakutakse klassile: 6. klassid

Valikaine kava koostas: Markus Nahkur, Helen Valdma

Valikaine maht on 21 tundi, ühe tunnis pikkus on 75 minutit.

Tutvustavad 2-3 lauset: Arutleva mina õppeaines omandavad õpilased argumenteerimise ja kriitilise mõtlemise baasteadmised, mis tulevad kasuks nii edasises õppetöös kui ka elus.

Õppetöös kasutatatakse arutlus- ja mõtlemisuskust arendavaid mängu, mille kaudu on õpilasel võimalik õpitut ka turvalises keskkonnas praktiliselt katsetada.

Õppetulemus	Õppesisu
Sissejuhatus argumenteerimisse Õpilane: 1) kirjeldab suhtlusel tekkivaid tõkkeid; 2) nimetab veenva sõnavõtu erinevaid komponente; 3) defineerib mõistet „argument“; 4) kirjeldab argumenteerimiseks vajalikke eeldusi; 5) nimetab argumendi erinevaid osasid; 6) loob argumendi mudeli abil iseseisvalt argumente erinevatel teemadel; 7) kirjeldab mõistete „ümberlüke“ ja „vastuargument“ erinevusi; 8) vastab enda mõtteid põhjendades ja tõestades kaasõpilaste esitatud seisukohtadele.	1) Argumenteerimise peatükk Eesti Väitlusseltsi õppematerjalide lehel. 2) Suhtluse peatükk Eesti Väitlusseltsi õppematerjalide lehel. 3) Argumenteerimise harjutamiseks ja kinnistamiseks sobivad harjutused Eesti Väitlusseltsi õppematerjalide lehel. 4) Ümberlõkkamise õppimiseks sobivad harjutused Eesti Väitlusseltsi õppematerjalide lehel.
Argumenteerimine ja teabekeskkond Õpilane: 1) nimetab levinumaid demagoogiavõtteid; 2) tunneb kirjalikus või suulises tekstis ära levinumad demagoogiavõtted; 3) selgitab argumendi ja demagoogia vahelist erinevust; 4) eristab fakti arvamusest; 5) leiab tekstist argumente või selle osasid või märkab nende puudumist; 6) kirjeldab, kuidas on võimalik hinnata teabe usaldusväärsust.	1) Demagoogiavõtteid kirjeldav peatükk Eesti Väitlusseltsi õppematerjalide lehel ning teemat tutvustav video. 2) Fakti ja arvamuse eristamist tutvustav video ning sellekohane harjutus. 3) Struktuurne lugemine või kuulamine ning tutvustav õppevideo. 4) Allikakriitilisuse ja viitamise teemaline harjutus ning materjal info usaldusväärsuse hindamiseks. 5) Kokkuvõttev harjutus argumenteerimise ja teabekeskonna teemadel.

Retoorika ja avalik esinemine Õpilane: 1) kirjeldab kõnede erinevaid eesmärgi; 2) selgitab esituse olulisust kõnepidamise puhul; 3) on tutvunud erinevate viisidega, kuidas kõnet üles ehitada; 4) nimetab esinemishirmu peamiseid põhjuseid ning viise, kuidas sellega toime tulla; 5) analüüsib ennast avaliku esinejana; 6) nimetab heale kõnepidajale iseloomulikke tunnuseid ning püüab neid iseseisvalt rakendada.	1) Õpik „Veenmiskunst“ (Katriin Aava, 2003). 2) Teooriapeatükk „Kõne“ Eesti Väitlusseltsi õppematerjalide lehel. 3) Esitatud kõne analüüs ning selle positiivsete külgede väljatoomine. 4) Avaliku esinemise õppimist toetavad harjutused Eesti Väitlusseltsi õppematerjalide lehel.
Sissejuhatus väitlusesse Õpilane: 1) kirjeldab formaadi tähtsust põhjalike arutelude pidamisel; 2) selgitab, mis on vahemärkused, ning selgitab nende seost igapäevaeluga; 3) leiab lihtsamate teemade puhul koos tiimikaaslastega vähemalt kaks argumenti nii jaatavalt kui ka eitavalt poolelt;	1) Formaaditutvustuse peatükk Eesti Väitlusseltsi õppematerjalide lehel. 2) Näidisväitluse kasutamise KK-formaadi kinnistamiseks. 3) Vahemärkuste peatükk Eesti Väitlusseltsi õppematerjalide lehel. Soovi korral võib kasutada vahemärkuste tegemise arendamiseks mõeldud tunnikava (samal kättesaadav).

Õppematerjalid:

Eesti Väitlusseltsi õppematerjalid <https://oppematerjalid.argument.ee/>